

KOMPAS Xnet - TU SMO, DA VAM POMAGAMO

Microsoft
CERTIFIED
Partner

Information Worker Solutions
Learning Solutions

**Napišimo Windows Service
Enterprise Library**

Windows Firewall Script

**Microsoftov boj z nezaželeno
programsko opremo**

Šola Accessa 5.del

**Skrite administratorske mape
v skupni rabi**

priloga: koledar tečajev in CTEC tečajev

tečaji | CTEC tečaji | izpitni center | razvoj | vzdrževanje | prodaja

Cenjene bralke, spoštovani bralci!

Pust in valentinovo sta že za nami, torej se zima nepreklicno poslavlja. Prihaja pomlad, ta čudoviti letni čas, ki prebudi naravo in z njo tudi nas. Pomladno sonce nas navdaja s toplino, optimizmom, svežo energijo, novimi načrti, vedoželjnostjo....

Izkoristite ugodno energijo, naredite nekaj zase in dajte svojemu delu nov polet. Naložba v znanje je zagotovo ena najboljših naložb in v našem izobraževalnem centru imate bogato izbiro programov, med katerimi boste zlahka našli tistega, ki vam najbolj ustreza.

uporabniška orodja: Analize podatkov v Excelu, Načrtovanje projektov z MS Project, Access, VBA, Visio, Power Point, Front Page, Corel Draw, ...

tečaji za razvijalce: VB.net, Java, C#, XML (po programih Microsofta in Software AG XML Academy), Šola programiranja rešitev za Office 2003, varnost, ...

tečaji za sistemske administratorje: Microsoft Windows Server 2003, Active Directory, Exchange, SQL, varnost, ...

Naši inštruktorji so zares izvrstni, imajo odlične predavateljske sposobnosti, bogate praktične izkušnje in se na tečaju povsem posvetijo svojim slušateljem. Čas, ki ga boste prebili v naših učilnicah, se vam bo hitro obrestoval. Podrobne informacije o tečajih boste našli na naši spletni strani www.kompas-xnet.si

V zadnjih 5 letih smo svojo ponudbo razširili še na druga področja, ki sedaj predstavljajo zelo pomemben segment naše dejavnosti.

ADMINISTRACIJA RAČUNALNIŠKIH SISTEMOV

Imate težave:

Z nedelovanjem poslovnih aplikacij?

Z nezaželenimi izpadi strežnikov?

Z virusi? S prejetjem nezaželenih elektronske pošte?

Z varnostjo vaših poslovnih podatkov?

Če ste na kateregakoli od vprašanj odgovorili pritrdilno, imamo mi rešitev za vas. S pomočjo izkušenj, pridobljenih na področju izgradnje

ter vzdrževanja računalniških sistemov in omrežij, nadgradnje strežnikov ipd, vam lahko pomagamo.

RAZVOJ

Aplikacijo, potrebno za podporo timskega delu ali pa certifikatu kakovosti ISO, vam omogoči brezplačni Microsoftov produkt Windows SharePoint Services. Vam prilagojeno aplikacijo lahko izdelajo naši razvijalci ali pa vam samo pomagajo pri razvoju in implementaciji.

Kongresi je univerzalna rešitev za vsa poslovna okolja, ki se ukvarjajo s kongresno dejavnostjo. Aplikacija ustreza Microsoftovi specifikaciji za neodvisne ponudnike programskih rešitev (ISV) in si več o njej lahko preberete v novemberski številki revije Moj mikro.

Slike je spletna storitev, ki preko uporabniškega vmesnika omogoča dostop do baze fotografij, ki so shranjene na podatkovnem strežniku. Omogoča iskanje po najrazličnejših kriterijih, selektiven dostop ustreznim uporabnikom ter integracijo s paketom Microsoft Office 2003 (Smart Tags).

Help Desk je aplikacija, s pomočjo katere boste imeli učinkovit nadzor nad zahtevki uporabnikov in stanjem reševanja le-teh. Pomembna prednost rešitve je »knowledge base«, ki ga gradite ob reševanju napak.

Opise rešitev si lahko ogledate na naši spletni strani v meniju RAZVOJ.

Za podrobnejše informacije o posameznih storitvah in neobvezno predstavitev smo vam z veseljem na voljo. Pokličite nas 01 /2344 394

Če nam boste naklonili svoje zaupanje, bomo storili vse, da izpolnimo vašo pričakovanja. Veselimo se vašega obiska

Branka Slinkar
direktorica

branka.slinkar@kompas-xnet.si

Napišimo Windows Service z Visual Studiem .NET

Windows Service nam omogoča izvajanje opravil v ozadju tudi ko uporabnik ni prijavljen, seveda v operacijskih sistemih od Windows NT naprej. Takšna aplikacija se izvaja v svojem procesu dokler je »ročno« ne zaustavimo ali pa ugasnemo računalnik.

Arhitektura Windows Service

Arhitekturno se deli Windows Service na tri osnovne dele:

Servisna aplikacija vsebuje enega ali več servisov in omogoča želeno funkcionalnost

Nadzorna aplikacija omogoča nadzor nad obnašanjem servisa

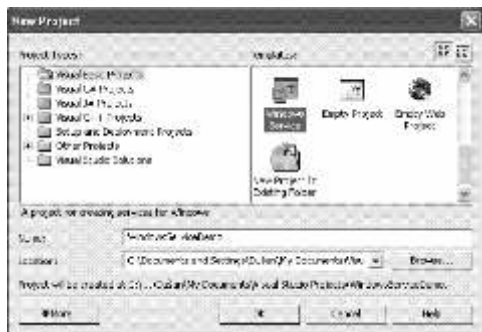
SCM (Service Control Manager) omogoča nadzor servisom nameščenih na računalniku

Servisno aplikacijo lahko napišete v kateremkoli .NET jeziku (C#, VB.NET, ...). Imenski prostor »System.ServiceProcess« nam daje na voljo potrebne razrede za ustvarjanje, namestitvev in nadzor našega servisa.

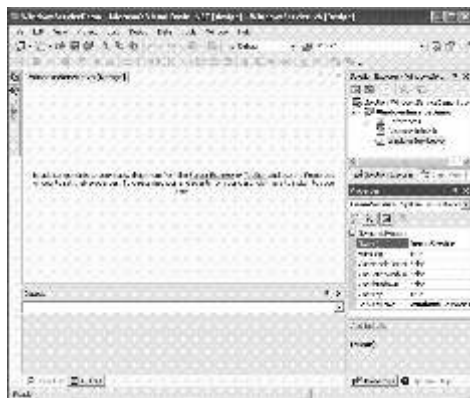
Za razliko od ostalih .NET aplikacij je potrebno Windows Service registrirati preden ga lahko poženemo (vsi servisi, ki tečejo na računalniku so zabeleženi v registru pod ključem HKLM\SYSTEM\CurrentControlSet\Services).

Osnova »Windows Service«

V VS.NET ustvarimo nov projekt in v pogovornem oknu izberemo predlogo za »Windows Service«.

Ustvari se razred, ki omogoča pisanje naše aplikacije. Osnovne lastnosti našega Windows service-a lahko določimo že v oknu »Properties«.

(Name) določa ime razreda v katerem je implementirana naša aplikacija

AutoLog če je ta lastnost true, lahko na enostaven način zapisujemo dogodke v EventLog (v odsek Application). Če želimo ustvariti svoje področje v EventLogu pa to lastnost nastavimo na false in v kodi poskrbimo za delo z EventLogom

CanHandlePowerEvent S to lastnostjo določimo ali naj bo naš service obveščen ob spremembi statusa (npr. prehod v Standby)

CanPauseAndContinue S pomočjo te lastnosti določimo ali je omogočeno pavziranje. Če ga omogočimo je potrebno pozviti še metode OnPause in OnContinue.

CanShutdown Če je ta lastnost nastavljena na true, bom SCM ob zaustavljanju računalnika poklical metodo OnShutdown.

CanStop določa ali lahko storitev, po tem ko je bila enkrat zagnana, ponovno zaustavimo

ServiceName ime kot bo prikazano v upravljaljski konzoli

Če analiziramo kodo, vidimo, da se ključni del

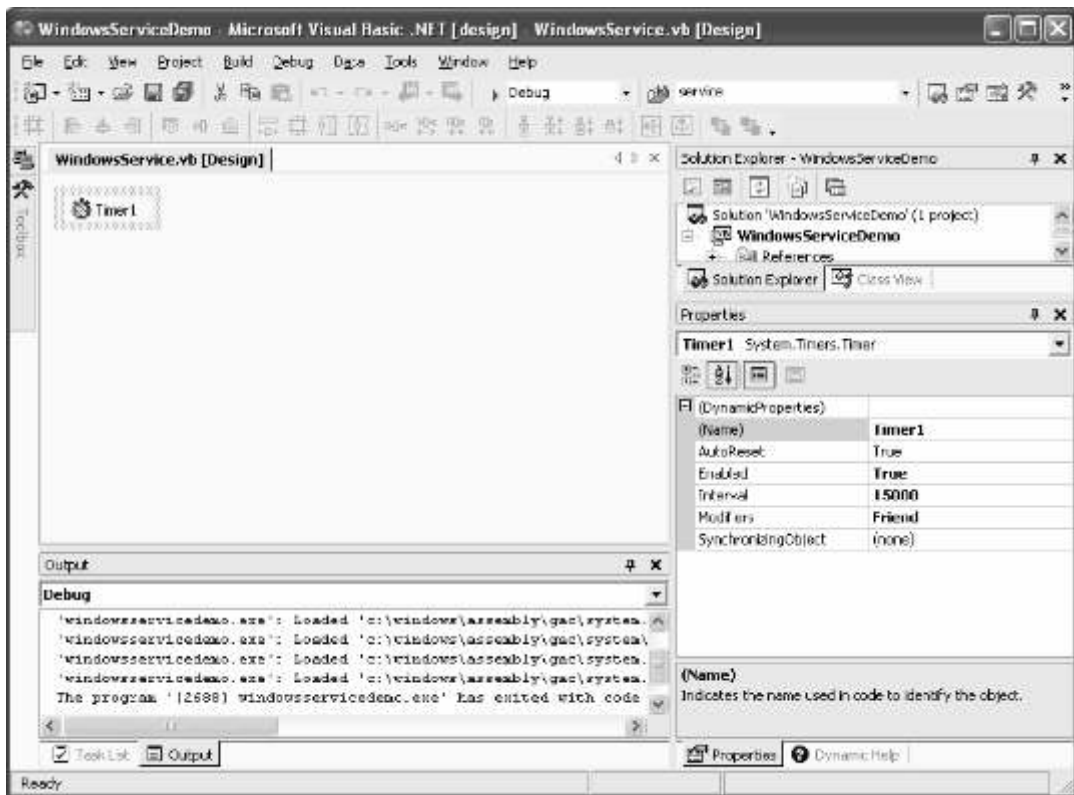
skriva v metodi Main. Če smo spremenili ime razreda iz Service1, je potrebno to ročno popraviti tudi v metodi Main (v našem primeru New DemoService namesto New Service1):

osnovi želimo v enakomernih časovnih presledkih izvajati operacije, zato v naš projekt iz toolbox/Components dodamo gradnik Timer (ne dodajajte gradnika z enakim imenom iz rubrike Windows Forms!!!):

Sedaj lahko dodamo lastno funkcionalnost. V

```
<MTAThread()> _
Shared Sub Main()
    Dim ServicesToRun() As System.ServiceProcess.ServiceBase
    ServicesToRun = New System.ServiceProcess.ServiceBase() {New DemoService}

    System.ServiceProcess.ServiceBase.Run(ServicesToRun)
End Sub
```


Lastnost »interval« nastavimo na 15 sekund (15000 milisekund), nato pa z dvoklikom na »Timer1« napišemo kodo za ustrezen dogodek:

```
Private Sub Timer1_Elapsed(ByVal sender As System.Object, _
    ByVal e As System.Timers.ElapsedEventArgs) Handles Timer1.Elapsed
    Try
        Dim fs As New System.IO.FileStream("C:\Porocilo.txt", IO.FileMode.Append)
```

```

Dim sw As New System.IO.StreamWriter(fs)
sw.WriteLine("Zapis ob " & TimeOfDay.ToShortTimeString())
Sw.Flush()
Fs.Close()
Catch ex As Exception
    EventLog.WriteEntry("Napaka: " & ex.Message)
End Try
End Sub

```

Sedaj moramo poskrbeti še za aktiviranje dogodkov timerja ob zagonu:

```

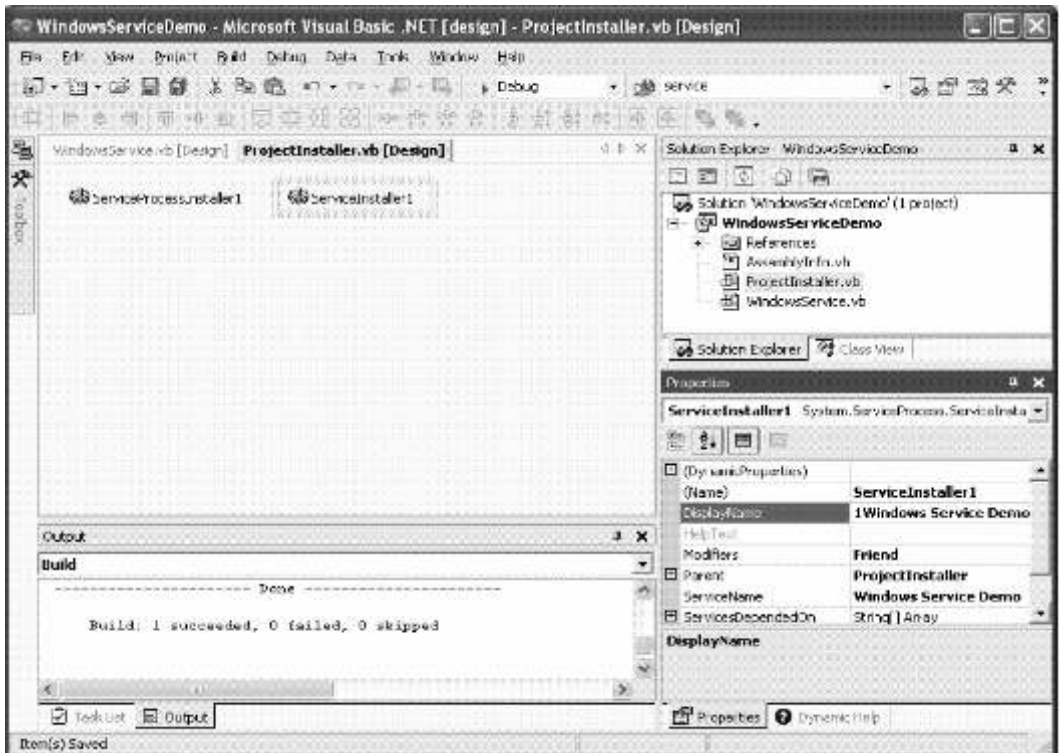
Protected Overrides Sub OnStart(ByVal args() As String)
    Timer1.Enabled = True
End Sub

Protected Overrides Sub OnStop()
    Timer1.Enabled = False
End Sub

```

Dodajanje installerja

Preklopimo v design način in po kliku na desno tipko iz menija izberemo »Add Installer«. Nastane nova datoteka »ProjectInstaller.vb«, ki omogoča registracijo naše aplikacije kot Windows Service.

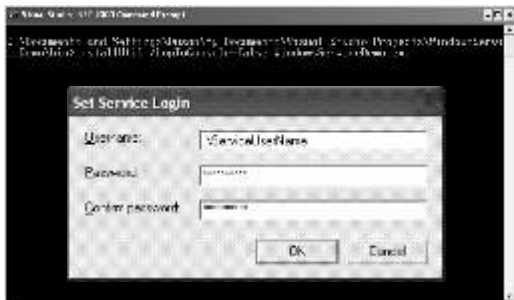

V rubriko »DisplayName« vstavimo ime servisa, kot bo vidno v SCM.

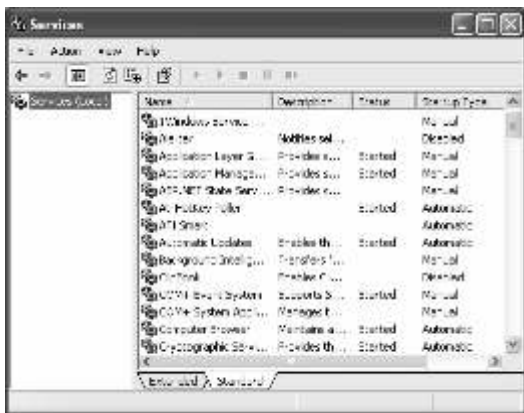
Instalacija servisa

Sedaj lahko instaliramo servis tako da v VS.NET ukazni vrstici vnesemo:

InstallUtil WindowsServiceDemo.exe

Ob zagonu nas program povpraša po uporabniškem imenu in geslu v kontekstu katerega se bo izvajal naš servis. Uporabnik ki ga navedemo mora seveda imeti možnost »Logon as Service«.

Če si sedaj ogledamo konzolo za upravljanje servisi, vidimo da je na spisku tudi naš servis. Ko ga poženemo, lahko v datoteki »C:\Porocilo.txt« opazujemo rezultate:

Zapis ob 22:01
Zapis ob 22:02
Zapis ob 22:02

Olajšate si delo z grafikoni v Excelu

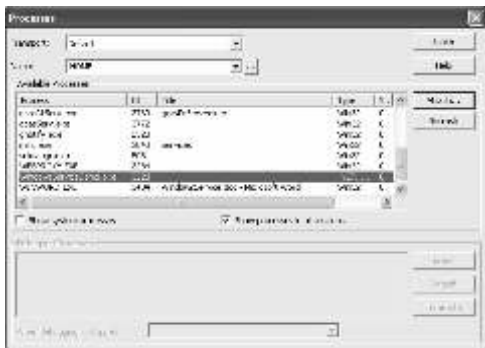
Se vam kdaj zgodi, da bi imate dva grafikona in bi želeli iz enega prenesti samo določen niz (serijo podatkov) na drugega? Verjetno ste potem uporabili dolgo rešitev (na novo skreirali drug grafikon oz. kaj podobnega). Tokrat vam bom povedal majhen trik pri konkretnem problemu. Kaj morate narediti potem, ko že imate izdelana dva grafikona in veste, kaj bi želeli iz enega grafikona imeti tudi na drugem? Najprej z levim klikom izberite grafikon, ki vsebuje niz, katerega bi želeli skopirati na nov grafikon, nato pa ponovno z levim klikom izberite željeni niz (stolpec); bodite pozorni, da bo res izbran samo en niz

podatkov. Če vam je to uspelo, se je v vnosni vrstici (v vrstici, kjer je gumb fx oziroma enačaja) pojavila neka formula. Vi jo morate označiti in izbrati kopiranje, nato pa kliknite na drug grafikon in prilepite skopirano formulo v vnosno vrstico. Po potrditvi (pritisku tipke Enter) boste v vašem grafikonu dobili nov niz s točno istimi vrednostmi kot jih je imel na prvem grafikonu.

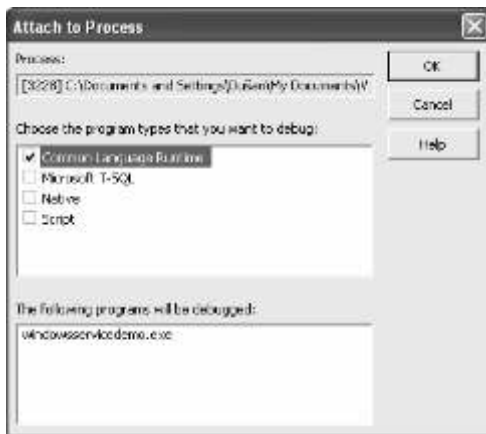
Jože Markič
MCP, Microsoft Office Specialist
joze.markic@kompas-xnet.si

Razhroščevanje servisa

Servisa ne moremo pognati z razhroščevalnikom iz razvojnega okolja. Servis najprej poženemo po normalni poti (start), nato pa v razvojnem okolju v meniju izberemo DebugProcesses... in poiščemo proces v katerem se izvaja servis:

V nadaljevanju razhroščevalniku podamo opcije, ki jih potrebujemo in kliknemo na gumbek »OK«, nastavimo prekinitvene točke in že lahko uporabljamo vse možnosti, ki smo jih pri razhroščevanju navajeni.

Odinstaliranje servisa

Če želimo odinstalirati naš servis storimo to tako, da najprej servis ustavimo, nato pa poženemo ukaz:

```
InstallUtil /U WindowsServiceDemo.exe
```

Zaključek

Windows service je vsekakor oblika aplikacije, ki nam lahko koristi. Pri pisanju se moramo

zavedati, da imamo opravka z aplikacijo, ki nima uporabniškega vmesnika, torej moramo disciplinirano uloviti napake in jih zapisati v EventLog.

Dušan Zupančič
MCP, MCSE, MCAD.NET, MCT
dusan.zupancic@kompas-xnet.si

Kongresi

Je nekoliko bolj specifična aplikacija za vse, ki se kakorkoli ukvarjajo z organizacijo kongresne dejavnosti.

Aplikacija omogoča kongresni operativi, da v bazo vnese podatke o kongresu, možnih nastanitvah udeležencev, kongresnih in obkongresnih dejavnostih z opisi in cenami. Zainteresirani bodoči udeleženci pa se lahko preko spletne strani na kongres prijavijo in izberejo objavljene nastanitve in dejavnosti po svoji želji.

Kongresi.NET je novejša različica programa KOMPAS Kongresi, zasnovana v okolju Microsoft.NET. Je tipa odjemalec/strežnik, za podatkovno skladišče pa uporablja MS SQL Server.

Več o aplikaciji si lahko preberete na naši spletni strani www.kompas-xnet.si, v meniju RAZVOJ.

Za vse zainteresirane organiziramo predstavitev aplikacije, ki bo v sredo, 30. marca 2005 ob 13 uri. Zaradi lažje organizacije dogodka so nujne prijave na info@kompas-xnet.si, najpozneje do 23. 3. 2005.

Microsoft Patterns & Practices: Enterprise Library

Razvoj programskih rešitev postaja vse enostavnejši, vendar rešujemo vedno kompleksnejše probleme. Po svetu se je med razvijalci nabralo precej znanja o tem kako pristopiti k reševanju pogostih problemov in potrebno je bilo najti način, kako to znanje deliti. Tako je skupina razvijalcev, ki se je poimenovala GOF - »Gang of Four« (Erich Gamma, Richard Helm, Ralph Johnson in John Vlissides), že leta 1994 izdala knjigo »Design Patterns, Elements of Reusable Object-Oriented Software«. Knjiga še danes velja za referenčni priročnik za vsakega objektno orientiranega programerja in načrtovalca programskih rešitev. Ob vsakem vzorcu je opisan problem in način reševanja tega problema. Se pravi vzorci sami po sebi še niso koda, ampak bolj načrt za reševanje znanih problemov.

Microsoft se je že zelo zgodaj zavedel koristi vzorcev in že zelo dolgo lahko na spletni strani »Microsoft Patterns & Practices« spremljamo njihova prizadevanja v tej smeri. Poleg vzorcev (patterns) so nam tu na voljo še vodniki (guides) in bloki rešitev (application blocks). Kot razvijalca vas bodo zanimali vsaj slednji, saj vsebujejo rešitve znanih problemov v obliki koda, ki jo lahko prevedete in (brezplačno) uporabljate v svojih rešitvah. Vsak blok je zaključena celota in se lahko uporablja samostojno. Tako do sedaj poznamo bloke, ki nam olajšajo konfiguriranje aplikacije (Configuration Application Block), dostop do podatkovnih baz (Data Access Application

Block), pa vse do tistih, ki nam olajšajo pisanje odklopljenih aplikacij (SmartClient Offline Application Block).

Enterprise Library, ki je izšel letos januarja, pa povezuje bloke rešitev v smiselno celoto. Tako v verziji 1.0 združuje naslednje bloke rešitev:

- **Caching Application Block** omogoča izdelavo lokalnega medpomnilnika v aplikaciji
- **Configuration Application Block** olajša pisanje in branje nastavitev aplikacije
- **Data Access Application Block** olajša najpogostejše akcije s podatkovnimi bazami
- **Cryptography Application Block** olajša delo s kriptografskimi mehanizmi
- **Exception Handling Application Block** omogoča poenoteno upravljanje izjem preko vseh slojev
- **Logging and Instrumentation Application Block** vključuje standardne metode za spremljanje delovanja aplikacije
- **Security Application Block** olajša izvajanje varnostne politike v aplikaciji

Nameščanje

Predpogoj za uporabo Enterprise Library 1.0 je, da imate nameščen Visual Studio .NET 2003. Potem pa je za začetek najbolje, da se oglasite na spletni strani

Med odmori se boste lahko sprehodili med čudovitimi šopki, ki jih na našem hodniku razstavlja akademska slikarka **Anka Hribar**. Šopki so simboli lepih dogodkov - pridite in uživajte!

(Razstavo si lahko ogledate v 6. nadstropju, vsak delovnik, med 8 in 16 uro. Vstop PROST)

<http://msdn.microsoft.com/lib/default.aspx?url=/library/en-us/dnpag2/html/entlib.asp>
in tam kliknete na povezavo »Download Enterprise Library«. Poženite namestitvev in sprejmite prizvete nastavitve, vključno s prevajanjem (compile) EL.

Po namestitvi najdemo v meniju »Start All programs Microsoft patterns & practices Enterprise Library« bližnjice do pomembnejših delov knjižnice. Za začetek je morda dobro pokukati v »Quickstart Applications«, kjer najdemo kratke demonstracijske programe, ki uporabljajo Enterprise Library. Seveda pa je koristno pokukati tudi v »Enterprise Library Documentation«.

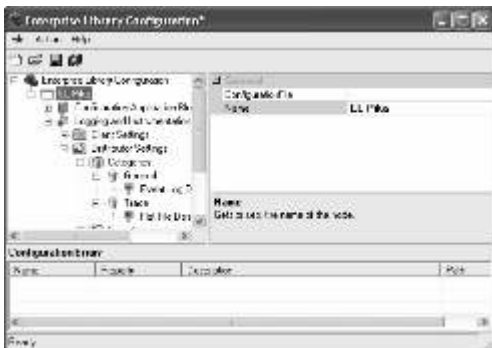
Začnimo z delom

Nov VS.NET projekt

V VS.NET 2003 ustvarimo nov projekt (Windows Forms) in mu dodamo konfiguracijsko datoteko (app.config).

Nastavljanje Enterprise Library

V meniju start ... izberemo opcijo »Enterprise Library Configuration« in iz menija izberemo »File New Application«. Pod opcijo »Name« lahko spremenimo ime naše aplikacije (v našem primeru EL Pika). Sedaj pa določimo katere dele EL bo naša aplikacija uporabljala. Ker moramo zaradi obsega ostati pri enostavnih rešitvah, iz menija izberemo opcijo »Action New Logging and

Instrumentation Application Block» (slika 1).

Slika 1 konfiguriranje EL za našo aplikacijo
Ko je nastavljeno vse kar smo želeli izberemo v
meniju »File Save« in shranimo konfiguracijo v
datoteko »app.config«, ki smo jo prej ustvarili z
odpiranjem novega projekta.

Uporaba EL v projektu

Preden uporabimo EL, je potrebno nastaviti sklic na uporabljene gradnike, kar storimo v Visual Studio .NET z »Add Reference ...« in v imeniku »C:\Program Files\Microsoft Enterprise Library\bin\« (za naš primer) izberemo »Microsoft.Practices.EnterpriseLibrary.Logging.dll«.

Na formo dodamo gumbek in na v kodnem pogledu (Code View) dodamo na vrh imports (ali using, če uporabljate C#)

```
»Microsoft.Practices.EnterpriseLibrary.Logging  
«.
```

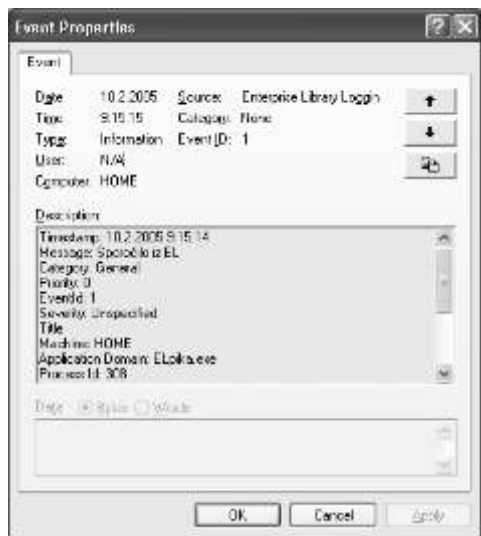
V kodi, ki se odziva na klik dogodek našega gumba, koda na dodamo kodo, ki bo v EventLog zapisala besedilo:

```
Private Sub Button1_Click(...) Handles
Button1.Click
    Logger.Write("Sporočilo iz EL")
End Sub
```

Zgradimo aplikacijo (Build), nato pa nas čaka še en korak, ki ga lahko v C# avtomatiziramo tako, da v »Project Properties« v rubriki »Build Events« pod opcijo »Post-build event command line«, zapišemo »copy "\$(ProjectDir)*.config" "\$(TargetDir)«. V VB.NET pa to storimo »ročno« tako, da prekopiramo vse datoteke s končnico *.config« v ciljni imenik s prevedenim programom.

Sedaj lahko poženemo program in po kliku na gumb lahko pogledamo v EventLog, kjer vidimo zapis podoben tistemu na sliki 2.

Če rešitev ne deluje, je potrebno namestiti ustrezne storitve EL, kar storimo tako, da v meniju EL izberemo najprej »Copy assemblies to bin directory« in nato še »Install Services«.

Slika 2 zapis v EventLog-u

Zaključek

Mnenja o Enterprise Library so, po odzivih v spletu sodeč, precej deljena. Nekateri so navdušeni, drugi trdijo, da imajo sami razvita

boljša ogrodja. Res je, da je vsaj na začetku uporaba EL malce nerodna a glede na to kaj vse dobimo, si po moje Enterprise Library zasluži vsaj pošten preizkus potem pa se naj vsak sam odloči ali bo knjižnico uporabljal ali ne.

Zanimive povezave

Enterprise Library v MSDN:

<http://msdn.microsoft.com/library/default.asp?url=/library/en-us/dnpag2/html/entlib.asp>

Microsoft Patterns & Practices:

<http://www.microsoft.com/resources/practices>

Enterprise Library na GotDotNet:

<http://www.gotdotnet.com/workspaces/worksapace.aspx?id=295a464a-6072-4e25-94e2-91be63527327>

Gang of Four Design Patterns:

<http://www.tml.hut.fi/~pnr/Tik-76.278/gof/html/>

Dušan Zupančič

MCP, MCSE, MCAD.NET, MCT

dusan.zupancic@kompas-xnet.si

Help Desk

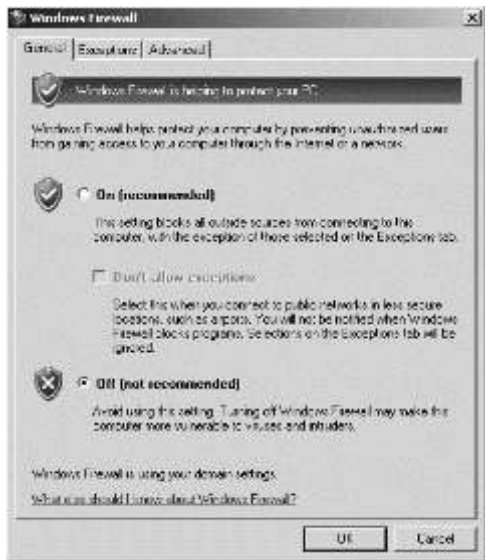
Z naraščanjem števila računalnikov in uporabnikov, narašča tudi kompleksnost dela vzdrževalcev sistemov. Vedno več je malenkosti, ki jih je potrebno postoriti pri uporabnikih in samo papir ni več dovolj za zagotavljanje sledljivosti opravljenega dela.

Programska rešitev "HelpDesk" je nastala iz potrebe po enostavni podpori uporabniških prijav incidentov (na računalniških sistemih) in hkrati preglednemu razporejanju in sledenju poteka reševanja. Skozi ves proces je zagotovljena sledljivost vsakega dogodka in vzdrževalci lahko v vsakem trenutku dobijo izpis podatkov, ki jih v tistem trenutku potrebujejo. Skozi proces reševanja se nabor uporabljenih rešitev lahko uporabi kot interna baza znanja.

Rešitev je razvita kot spletna (intranetna/extranetna) rešitev na osnovi ASP.NET (1.1). Za hranjenje podatkov uporablja podatkovno bazo Microsoft SQL Server (ali MSDE). Za uspešno poganjanje rešitve potrebujete strežnik z nameščenim IIS 5.0 ali 6.0 in .NET Framework 1.1 in dostop do ustreznega podatkovnega strežnika. Na odjemalcih je dovolj katerikoli internetni brskalnik (Internet Explorer, ...).

Glavna odlika našega HelpDeska je enostavnost, zato je primeren za manjše do srednje velike organizacije, ki želijo sodoben sistem računalniške podpore uporabnikom.

Windows Firewall Script

Od prihoda Windows XP SP2 imamo programerji in vzdrževalci dodatne frke. XP SP2 avtomatično instalira Windows Firewall (WF). Na voljo so nam programski vmesniki (API), skriptni objekti in metode (Hnetcfg.FwMgr), GPO in netsh.WF lahko omogočimo ali onemogočimo, dodamo aplikacije na listo izjem, odpiramo in zapiramo porte in ugotavljamo nastavitve.

Pa si pogledjmo primer, kako s skripto preverimo status WF

Dim oshell,fwmgr,profil

```
Set oShell=CreateObject(»Shell.application«)
```

```
If oShell.IsServiceRunning(»SharedAccess«)=FALSE then
```

```
Wscript.echo »Servis SharedAccess ne deluje«
```

```
Else
```

```
Set fwmgr=CreateObject(»HnetCfg.FwMgr«)
```

```
Set profil=fwmgr.localPolicy.currentProfile
```

```
If profil.FirewallEnabled=FALSE then
```

```
Wscript.echo »Firewall ni omogočen«
```

```
Else
```

```
Wscript.echo »Firewall omogočen«
```

```
End if
```

```
End if
```

Seveda, lahko skiptno WF tudi omogočimo/onemogočimo :

```
profil.FirewallEnabled=TRUE oz.FALSE
```

Aplikacijo, ki za svoje delovanje potrebuje mrežo, moramo dodati na WF listo izjem.

```
Const NET_FW_PROFILE_DOMAIN = 0
Const NET_FW_PROFILE_STANDARD = 1
Const NET_FW_SCOPE_ALL = 0
Const NET_FW_IP_VERSION_ANY = 2
```

Dim errornum, fwmgr, profil, prog

```
Set fwMgr = CreateObject("HNetCfg.FwMgr")
```

```
Set profile = fwMgr.LocalPolicy.CurrentProfile
```



```
Set prog =  
CreateObject("HNetCfg.FwAuthorizedApplic  
ation")  
Prog.ProcessImageFileName =  
"c:\program.exe"  
prog.Name = "Moja aplikacija"  
prog.RemoteAddresses = "*"   
prog.IpVersion = NET_FW_IP_VERSION_ANY  
prog.Enabled = TRUE
```

```
On Error Resume Next  
profile.AuthorizedApplications.Add app  
errornum = Err.Number  
if errornum <> 0 then  
Wscript.Echo "Pislo je do napake: " &  
errornum  
End if
```

Lahko pa v WF odpremo tudi posamezne
porte ali območje portov

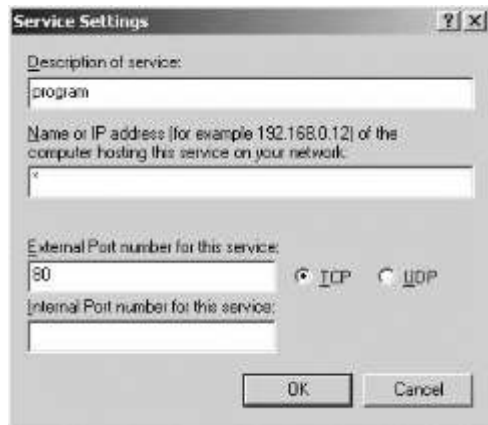
```
Const NET_FW_IP_PROTOCOL_UDP = 17  
Const NET_FW_IP_PROTOCOL_TCP = 6
```

```
Const NET_FW_SCOPE_ALL = 0  
Const NET_FW_SCOPE_LOCAL_SUBNET = 1
```

Dim errornum, fwMgr, profil, port

Set fwMgr = CreateObject("HNetCfg.FwMgr")

```
Set profile = fwMgr.LocalPolicy.CurrentProfile  
Set port =
```



```
CreateObject("HNetCfg.FWOpenPort")  
port.Name = "HTTP"  
port.Protocol = NET_FW_IP_PROTOCOL_TCP  
port.Port = 80  
port.Scope = NET_FW_SCOPE_ALL  
port.Enabled = TRUE  
On Error Resume Next  
profile.GloballyOpenPorts.Add port  
errornum = Err.Number  
if errornum <> 0 then  
Wscript.Echo "Pislo je do napake: " &  
errornum  
End if
```

Aleš Lipušček

ales.lipuscek@kompas-xnet.si

Storitev SLIKE

Pri zasnovi so bili ključni faktorji naslednji: rešitev mora v celoti uporabiti zbirko slik s podatki, omogočeno mora biti enostavno iskanje preko spleta in enostavna integracija v programski paket Microsoft Word; za varovanje se poskrbi preko obstoječe infrastrukture. Poleg tega je potrebno omejiti nabor iskanih fotografij glede na uporabnika.

Navedenim zahtevam je bilo zadoščeno tako, da je jedro rešitve (dostop do podatkov) skupno, uporabniški vmesnik pa se deli v dva dela: spletni vmesnik in vmesnik za spletne storitve Office.

Za integracijo s programskim paketom Microsoft Word je poskrbljeno preko raziskovalnih spletnih storitev za Microsoft Office 2003. Programska rešitev je objavljena na strežniku v intranetu podjetja s čimer je dostopna vsem zainteresiranim v podjetju. Zato, da je omogočeno vstavljanje izbranih slik iz vmesnika spletne storitve pa je bila razvita še ustrezna »knjižnica pametnih oznak« (Smart Tag

Library) tako je integracija popolna.

Spletni vmesnik za iskanje omogoča iskanje vsem zaposlenim, ki imajo dostop do intraneta. Podatki o prijavljenem uporabniku se upoštevajo pri iskalnih kriterijih, ki so posameznemu uporabniku na voljo. Glede na varnostno skupino, ki ji uporabnik pripada, se mu iskanje dodatno omeji po dodatnih ključnih besedah in glede na velikost iskanih slik.

Več o storitvi si lahko preberete na naši spletni strani, v meniju RAZVOJ

Microsoftov boj z nezaželeno programsko opremo

Le težko bi v računalniškem svetu, ki mu prevladujejo Okna, našli skrbnika računalniškega sistema, ki ne bi vedel kaj je nezaželena programska oprema, malware oz. spyware. Gre za programsko opremo, ki lahko proti uporabniku volji spremlja njegove navade v spletu ter glede na različico programa na določen naslov posreduje zaupne podatke o uporabniku, kot so lahko njegov elektronski naslov, obiskane spletne strani, spreminja začetne strani v uporabnikovem brskalniku, prikazuje nezaželena pop-up okna, avtomatsko kliče na drage telefonske številke v tujini itd.

Ne glede na ime, se »nezaželjena« programska oprema včasih na uporabnikov računalnik namesti z dovoljenjem uporabnika. Ponavadi gre pri tem za trik, ki mu nasadejo nevedši uporabniki računalniških sistemov ali pa neprimerno nastavljen spletni brskalniki. Primer takšnega programa je na primer program Gator, ki se avtomatsko, skrito namesti, če namestimo »uporaben« program Kazaa. V večini primerov pa se nam nezaželena programska oprema namesti tako, da pri prebiranju spletnih strani naletimo na stran, ki nam z izkoriščanjem varnostnih lukenj v Internet Explorerju podatke še kos programske opreme, ki potem na našem računalniku opravi vohunski posel. Internet Explorer seveda ni edini izmed brskalnikov, ki je dovzeten za nezaželeno programsko opremo, res pa je, da je zaradi njegove razširjenosti ter zaradi »površnega« razvoja priljubljena tarča napadov.

Kakšno škodo takšna programska oprema opravi na našem računalniku je seveda odvisno od tega, kaj vse se je na naš računalnik »naselilo«. Ponavadi tu ne gre za neposredno uničenje podatkov na računalniku, gre predvsem za zmanjšanje odzivnosti računalnika, kraja pasovne širine internetne povezave, klicanje na plačljive telefonske številke v tujini, spreminjanje določenih knjižnic programov in s tem spreminjanje delovanja le teh, ter vohunjenje za podatki na računalniku kot so recimo e-mail naslov, številka kreditne kartice, gesla, itd. Problem seveda ni zanemarljiv, saj je National Cyber-Security Alliance objavil raziskavo, po kateri je razvidno, da ima 80% domačih računalnikov nameščenih na svojih trdih diskih nezaželeno programsko opremo.

Z nezaželjno programsko opremo so se danes borili določeni programi, kot so Lavasoftov Ad-aware, Spybot - Search & Destroy kakšna dva meseca nazaj pa se je z nakupom podjetja Giant Company Software v ta »boj« s svojim produktom AntiSpyware (beta) vključil tudi Microsoft. Produkt je zaenkrat v beta testni različici, brezplačno ga lahko dobite in preizkusite na spletni strani

<http://www.microsoft.com/athome/security/spyware/software/default.msp>

Kljub temu, da je program še v beta izvedbi, deluje odlično. Omogoča pregled računalnika na željo uporabnika, pregled ob določenih urah, avtomatsko posodabljanje in seveda varovanje računalnika v realnem

času, kar je pomembna prednost pred drugimi neplačljivimi programi. Mnogo je ugibanj o tem ali bo program tudi po koncu svojega testnega obdobja ostal brezplačen ali pa bo Microsoft poskušal pridobiti nazaj del denarja, ki ga je porabil za nakup podjetja Giant Company Software. Mogoče je odgovor že razkril vodilni »mislec« podjetja Microsoft Bill Gates, ko je na konferenci RSA javno povedal, da bo za licenčne Windows uporabnike Microsoft Antispyware zastoj, za večja podjetja, ki bodo želela bolj centralno nadzorovano rešitev, pa bo na voljo plačljiva različica programa.

Več o nezaželeni programski opremi si lahko preberete na naslovih kot so:

<http://www.microsoft.com/spyware>

<http://www.spywareinfo.org/>
<http://forums.spywareinfo.com/index.php>
<http://www.lavasoft.de/>
<http://www.safer-networking.org/index.php?page=spybotsd>
<http://www.spywareguide.com/>
<http://www.spywareremove.com/>

Prav tako pa Vas vabimo, da si v mesecu maju na tradicionalni 10. NT konferenci v Portorožu ogledate predavanje na temo boja z nezaželeno programsko opremo, kjer bomo to temo bolj podrobno predstavili.

Gregor Šuster

MCSA 2000/2003, MCSE NT4/2000/2003, MCT
gregor.suster@kompas-xnet.si

Šola Microsoft Access-a

5. del

V naši mali šoli Accessa nam preostane še poglavje o poročilih.

Poročila uporabljamo za izpisovanje podatkov in ta izpis je največkrat natisnjen na papir. To seveda ni nujno, poročila imamo lahko samo za prikaz podatkov v elektronski obliki.

Preden se lotimo izdelave poročila, si pripravimo poizvedbo z vsemi podatki, ki jih potrebujemo na poročilu. Če sledite šoli Accessa v Piki, lahko uporabimo kar bazo iz prejšnje številke, saj imamo poizvedbo že

narejeno.

Sedaj bi radi izpisali poročilo za vse rezervacije v našem hotelu. Podobno kot pri obrazcih je tudi pri poročilih najlažje, da se dela lotimo s čarovnikom. Dela se lahko lotimo tudi iz načrtovalnega pogleda, vendar bomo imeli v takem primeru veliko več dela, saj bomo morali vse objekte ročno nanašati na poročilo in jim ročno nastavljal vir podatkov.

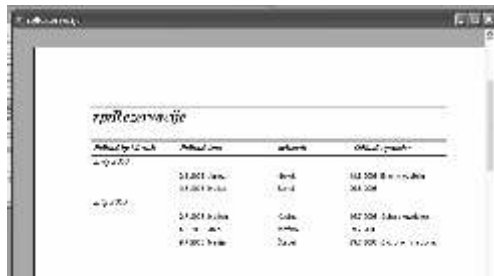
V podatkovnem oknu izberemo poročila in izberemo možnost **Ustvari poročilo s čarovnikom / Create report by using wizard.**

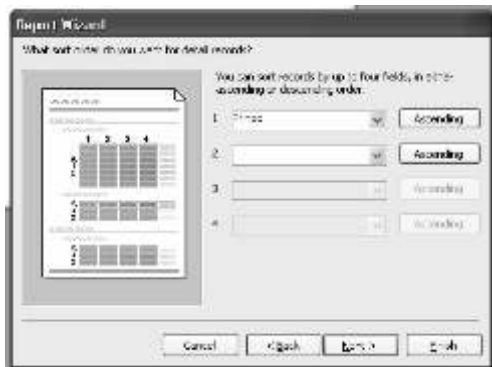
Odpre se nam čarovnik za izdelavo poročila in v prvem koraku izberemo želeno poizvedbo in polja, ki jih potrebujemo na poročilu.

Ko imamo vsa polja, ki jih potrebujemo na poročilu, kliknemo *Naprej/Next*.

Naslednji korak se lahko razlikuje od spodaj prikazanega. V primeru da ste v poizvedbi izbrali podatke iz dveh tabel, ki sta v povezavi One-To-Many, vas čarovnik najprej vpraša, kako si želite ogledati podatke.

V tem koraku izberemo raven združevanja če želimo, da so podatki grupirani po katerem izmed polj.

V našem primeru sem nastavil grupiranje po datumu, da bomo imeli rezervacije grupirane po mesecih. V kolikor vam grupiranje po mesecih ne ustreza lahko kliknete na **Možnosti združevanja /Grouping Options** in izberete drugačen pogoj grupiranja.

Lahko pa seveda izberete katero drugo polje, lahko izberete tudi več ravni združevanja. (pazite na preglednost poročila)

Izbira združevanja ni obvezna.

Ko smo nastavili raven združevanja, kliknemo **Naprej / Next** in določimo kateri podatki naj bodo razvrščeni naraščajoče oziroma padajoče. Izbira razvrščanja ni obvezna.

Če bo Access med podatki našel take, s katerimi lahko računa, bo v tem koraku še dodaten gumbek **Možnosti povzetka/Summary options**. Ob kliku na ta gumbek se vam odpre pogovorno okno, kjer lahko

določite katero funkcijo naj čarovnik uporabi pod poljem.

Ko smo določili razvrščanje in morebitne funkcije, kliknemo **Naprej/Next**.

V naslednjem koraku izberemo izgled poročila in postavitev strani. Z malo raziskovanja boste našli obliko, ki vam najbolj ustreza. Kliknemo **Naprej/Next**.

Sedaj nas čarovnik sprašuje po slogu poročila, ki ga želimo uporabiti. Zopet bo potrebno malo raziskovanja, da pridete do zelenega sloga.

Ostane nam samo še korak, v katerem poimenujemo poročilo. Tukaj imamo na voljo dve možnosti: poročilo lahko še spremenimo ali pa pogledamo kako izgleda.

V kolikor želimo poročilo spremeniti (v našem primeru moramo spremeniti naslov poročila), moramo zamenjati pogled v načrtovalnega in tam spremenimo podatke.

Pri poročilih se lahko zgodi, da nekateri podatki niso v celoti vidni. To se zgodi, kadar je polje premajhno, da bi se podatek v celoti izpisal. V takem primeru morate v načrtovalnem pogledu povečati polje.

Pri popravljanju in ročni izdelavi poročila, boste potrebovali kar nekaj potrpljenja in preizkušanja kako stvari izgledajo. Vendar vam naj ne bo škoda časa vloženega za izdelavo ličnega poročila, saj bo prejemnik nad poročilom presenečen, če bo le-to narejeno lepo in pregledno. Tako ali tako pa poročilo naredimo samo enkrat, zato naj vam ne bo odveč porabiti kakšno dodatno minuto za oblikovanje!

Toliko na kratko o poročilih. To seveda še

zdaleč ni vse, kar lahko prikažemo s poročili. Če vas zanima kaj več ali če članek ni bil povsem jasen, mi lahko pišete na moj elektronski naslov in z veseljem vam pošljem odgovor na vprašanje. Naj vas ob tem povabim še na našo spletno stran, kjer pod povezavo *Ne klikni tukaj* najdete koristne nasvete in namige za lažje delo z računalnikom ali pa se prijavite na kakšnega izmed naših številnih tečajev.

S tem zaključujemo šolo Accessa. V naslednjih številkah bodo članki o Accessu nekoliko bolj usmerjeni v konkretne probleme. V kolikor bi želeli v Piki prebrati rešitev vašega problema mi pišite in poskušal bom najti najprimernejšo rešitev.

Uroš Žunič
MCP, Microsoft Office Specialist
uros.zunic@kompas-xnet.si

Tiskanje spletne strani

Se vam je že zgodilo, da ste se ob brskanju po spletnih straneh odločili, da bi neko stran spravili na tiskalnik, na papir? No, če ste to počeli, potem se vam je gotovo tudi že zgodilo, da je na papirju enostavno manjkal desni del spletne strani. Da bi se izognili slabi volji pri tiskanju spletnih strani, si je dobro prej pogledati, kako bo stran videti. To naredimo tako, da v Internet Explorerju izberemo meni **File > Print Preview**. Kot vidite v našem primeru na sliki, je desna stran odrezana. Namig: kaj pa, če bi tiskali v Landscape (položnem) načinu in ne v privzetem Portrait?

Tako bi bil list širši in nemara bi se spletna stran natisnila po celi svoji širini (nenazadnje so spletne strani optimizirane za ekran, ki pa je po naravi podolgovata). Kliknimo gumb za prednastavitev tiskanja v zgornjem levem kotu (*Page Setup*). Nastavimo orientacijo papirja na Landscape in potrdimo. Celotna spletna stran je v predogledu vidna in tako bo tudi na papirju

Dare Cencelj
Dare@kompas-xnet.si

Znebite se listkov

Se tudi vam na monitorju kopičijo listki s sporočili in opomini?!

Dandanes živimo v informacijski dobi, in počasi bi bilo dobro presedlati s papirčkov na elektronska sporočila in opombe. V ta namen nam Outlook ponuja *Zapiske* (*Notes*).

V levem delu Outlooka izberemo ikono **Zapiske ali Zaznamke (Notes)**. Sporočilce kreiramo z ukazom **Novo (New)** v standardni orodni vrstici. Nato vpišemo sporočilo in zapremo okno. V glavnem delu okna se nam pokaže zaznamek. Teh zaznamkov lahko vnesete poljubno veliko. Če jih prikažete v pogledu *Velike ikone (Large icons)*, spominjajo na prave listke. V tem pogledu jih lahko poljubno postavljate po ekranu. Prav

tako lahko zaznamke odnesete na vaše namizje. Lahko jim spremenite barvo, jih pošiljate kot priponko v elektronski pošti, brišete, tiskate, ... Vse našteje opcije najdete možnosti najdete z desnim klikom za zaznamek.

S dosledno uporabo boste kaj kmalu ugotovili, da je stvar uporabna in zanimiva. Le vztrajno je potrebno začeti, tako kot z marsikaterim sodobnim elektronskim orodjem.

Jure Belič
jure.belic@kompas-xnet.si
Microsoft Office Specialist

VSAK TEDEN NOVI TRIKI IN NASVETI
www.kompas-xnet.si

Skrite administratorske mape v skupni rabi

(Hidden Admin Shares)

V tem članku si bomo pogledali, kako povečati varnost Windows sistema tako, da umaknemo skrite administratorske mape iz skupne rabe. Te mape so namenjene administratorjem, programom in windows servisom, da lahko upravljajo z računalnikom preko omrežja.

Skrito mapo v skupni rabi prepoznamo po dolar znaku (\$) na koncu njenega imena. Te mape niso na seznamu, ko iz ukazne vrstice z ukazom **net view \\ime_racunalnika** pogledamo njihov seznam, prav tako jih ne vidijo uporabniki, ki dostopajo preko omrežne soseščine. Lahko pa jih vidimo z ukazom **net share** in do njih dostopamo tako, da v naslovno vrstico raziskovalca napišemo polno pot (\\ime_racunalnika\C\$), če seveda imamo pravice (uporabniško ime in geslo) za dostop.

V privzetih nastavitvah Windowsi naredijo naslednje skrite admin. mape v skupni rabi:

- **Korenske particije diskov** Korenske particije diskov so dane v skupno rabo pod imenom, ki vsebuje črko pogona, kateri mu je dodan znak "\$". Na primer: pogona C in D sta v skupni rabi kot C\$ in D\$.
- **Sistemska mapa** Sistemska mapa (%SystemRoot%) je v skupni rabi pod imenom ADMIN\$. To je Windows osnovna mapa, ki zagotavlja administratorjem dostop do sistemskih datotek preko omrežja.
- **IPC\$** ("Inter-Process Communication" - tega ne moremo zbrisati)
- IPC\$ se uporablja za začasne povezave med odjemalci in strežniki z uporabo imenskih cevi (named pipes) za komunikacijo med omrežnimi programi. Primarno se uporablja za oddaljeno administracijo omrežnih

strežnikov.

- **The FAX\$ share**

FAX\$ uporabljajo odjemalci za pošiljanje faksov.

- **The PRINT\$ share**

PRINT\$ se uporablja za oddaljeno administracijo tiskalnikov.

Skrite administratorske mape v skupni rabi, ki jih avtomatsko ustvari sistem (npr.: Admin\$, C\$, D\$) lahko zberemo (npr.: **net share Admin\$ /delete** zberemo iz seznama Admin\$), vendar jih sistem po ponovnem zagonu zopet ustvari. Uporabniške mape v skupni rabi pa lahko zberemo in niso ponovno ustvarjene. Windows XP Home ne ustvarja skritih administratorskih map.

Zdaj je najbrž že jasno, kako naredimo svojo skrito mapo v skupni rabi (na koncu imena za skupno rabo ji dodamo \$ znak).

Kako lahko avtomatiziramo brisanje skritih administratorskih map v skupni rabi (skripta) ?

Brisanje skritih administratorskih map v skupni rabi lahko avtomatiziramo s skripto (slika 1). Notri naštejemo vse mape in sistem jih z ukazom **net share /delete ImeMape** zberemo iz seznama map v skupni rabi.

Datoteka (skripta) UnShare.bat (za brisanje deljenih map):

```
Net share /delete ADMIN$
net share /delete
C$
net share /delete
D$
rem Tu lahko
dopišemo morebitne
dodatne particije
in mape ...
net share /delete
print$
net share /delete
SharedDocs
```

Hidden Admin Shares

```
Rem Skrij server  
(računalnik ne bo  
več viden v omrežni  
sosesčini)  
net config server /hidden:yes
```

V kolikor želimo odstraniti skrite administratorske mape v skupni rabi po vsakem restartu sistema, lahko bližnjico do skripte na sliki 1 dodamo v Start meni Programi Zagon.

Na ta način lahko preverimo funkcionalnost programov in servisov po brisanju seznama privzetih skritih administratorskih map v skupni rabi. Delovanje nekaterih Windows servisov in programov je odvisno od teh map (npr.: nekateri programi za izdelavo varnostnih kopij datotek).

Kako permanentno odstranimo privzete skrite administratorske mape v skupni rabi (register) ?

Pri tem postopku se pričakuje, da uporabnik ve, kaj dela, kajti nestrokovne spremembe lahko v skrajnem primeru privedejo do težav pri delovanju sistema.

Za naslednje spremembe uporabimo program Urejevalnik registra/Registry Editor, ki ga poženemo preko Start meniZagon, kjer vtipkamo **regedit.exe**. Na sliki 2 vidimo, kako s postavitvijo vrednosti **AutoShareServer** in **AutoShareWks** na 0 izklopimo skrite administratorske mape v skupni rabi.

```
Izberemo korenski ključ  
HKEY_LOCAL_MACHINE in v njem ključ  
SYSTEM\CurrentControlSet\Services  
\LanManServer\Parameters\  
Ime: AutoShareServer  
Ime: AutoShareWks  
Tip: REG_DWORD  
Vrednost: 0
```

V kolikor želimo da drugi uporabniki v omrežju ne vidijo našega računalnika v omrežni sosesčini, nastavimo še

```
Ime: Hidden  
Tip: REG_DWORD  
Vrednost: 1
```

S tem bo računalnik skrit tudi iz omrežne sosesčine, še vedno pa bo možno dostopati do njega, le v naslovni vrstici Raziskovalca oz. omrežne sosesčine bo potrebno vpisati **\\ime_skritega_racunalnika** ali **\\IP_skritega_racunalnika**.

Zakaj umakniti skrite administratorske mape v skupni rabi ?

Te mape so lahko varnostna luknja, saj kot smo povedali, na ta način lahko preko omrežja zlonamerni "administratorji" oz. programi dostopajo praktično do celih pogonov in s tem tudi do datotek. To ranljivost izkoriščajo tudi nekateri virusi in črvi kot je npr.: W32/Graps-A, ki uporablja IPC\$ in ADMIN\$ skriti administratorski mapi v skupni rabi za svoje širjenje.

V kolikor je vaš računalnik del poslovnega omrežja ali domene, se pred morebitnimi spremembami posvetujte z administratorjem omrežja, da ne bi po nepotrebnem prišlo do zapletov zaradi nedelovanja kakšnega od pomembnih programov.

Dodatne informacije lahko dobite na e-naslovu: matjaz.skoda@kompas-xnet.si

www.kompas-xnet.si

- koledar tečajev
- opisi tečajev
- v zadnjem hipu
- prijavnica
- PiKA OnLine
- naše storitve
- presenečenja!
- triki in nasveti
- posebne ugodnost

SREČNI NAGRAJENCI

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje v nagradni igri, kjer smo vas spraševali po novih tecajih v našem programu.

Žreb je nagrade razdelil takole:

1. nagrada (bon v vrednosti 15.000,00 SIT)

Gospa Katja Osredkar, Ljubljana

2. nagrada (bon v vrednosti 10.000,00 SIT)

Gospod Martin Celin, Ilirska Bistrica

3. nagrada (bon v vrednosti 10.000,00 SIT)

Gospod Kristijan Peras, Koper

Vsi nagrajenci bodo o izidu žrebanja obveščeni po pošti.

ČESTITAMO!!

NAGRADNO VPRAŠANJE

Kako se s tujko imenujejo "skrite administratorske mape v skupni rabi"?

Odgovore na nagradno vprašanje nam pošljite najpozneje do 30.4.2005. Prosimo vas da na odgovore napišete podjetje, ime, priimek ter naslov.

SVETOVANJA IN REŠITVE S
PODROČJA RAČUNALNIŠKE
IZMENJAVE PODATKOV
RIP/EDIFACT

www.visit.si info@visit.si

Pomagajte PiKI na pravi naslov

Zavedamo se, da imamo v svoji bazi kar veliko napačnih naslovov, saj se je veliko podjetij in ustanov preimenovalo, spremenila so se imena ulic, nekaterih vaših sodelavcev tudi ni več.

Pomagajte PiKI, da pride v roke vam, ki jo radi preberete. Pokličite nas in nam sporočite pravilne podatke, seveda pa lahko spremembe naslova sporočite tudi po elektronski pošti.

Za pomoč se vam toplo zahvaljujemo!

Iz sveta znamk Pošte Slovenije

Predstavljamo vam zadnje priložnostne poštne žige.

Več informacij si oglejte na spletni stranih "Svet znamk" na naslovu:

<http://www.posta.si>

KOLOFON

Izdaja:

KOMPAS Xnet

Pražakova 4

1514 Ljubljana

Tel: 01 2344-394

Fax: 01 2318-687

Info@kompas-xnet.si

www.kompas-xnet.si

Direktorica:

Branka Slinkar

Glavni urednik in

oblikovalec:

Jernej Oprešnik

Pomočniki glavnega urednika:

Gregor Šuster,

Peter Kobe,

Jure Belič,

Dušan Zupančič,

Uroš Žunič,

Jože Markič,

Aleš Lipušček,

Tina Vehovar,

Dare Cencelj

Matjaž Škoda

Vedno hujši

Dare

Nova pomoč

Matjaž, Jernej

Z malo več las

Aleš

Nova MCP-ja

Jože, Uroš

Kupuje gnojilo

Grega

Outlook Specialist

Jure